

ראשי פרקים לעבודת גמר בנושא היריון

שם הפרק	הנחיות	הערות וניקוד
א. מבוא	הצגת הנושא, הצגת המטופלת והצגת העבודה ניתן לציין כיצד נוצר הקשר עם המטופלת, אם מדובר בבן – משפחה יש לציין את מידת הקרבה.	א - 1 נק'
ב. חלק עיוני	ב1. אנטומיה פיזיולוגיה של אברי מערכת הרבייה הנקביים ב2. הפיקוח ההורמונלי LH ו-FSH אסטרוגן ופרוגסטרון, HCG ותפקידו במהלך ההיריון ג. פרוט התפתחות העובר לפי חודשי ההיריון, שלושת הטרימסטרים של ההיריון. ד. מהלך היריון (בדיקות לאישוש ההיריון, קביעת מועד הלידה, ובדיקות מעקב במהלך ההיריון) ה. שלבי הלידה (כולל שלב השלייה). ב2. סיכום מאמר על גישות חדשניות: מחקרים, אבחונים, טיפולים, מניעה, על פי מאמרים מדעיים עדכניים (מאמר אחד לכל תלמיד, יש לציין את שם התלמיד ליד המאמר שסיכם). לגבי כל מאמר יש לציין: שם המאמר, שם כותב המאמר, כתב העת בו התפרסם המאמר ותאריך בו התפרסם. כותב המאמר צריך להיות מתחום הרפואה, בכתב עת רפואי מחמש השנים האחרונות וחייב לכלול רשימה ביבליוגרפית. כיצד לסכם מאמר, ראה נספח 13 מקורות לכתבי עת וקישורים רפואיים ראה נספח מס. 12 ב3. קליניקה - א. פרוט סיבוכים בהריון (אנמיה, רעלת הריון, סוכרת הריונית או סוכרת טרום הריונית, יתר לחץ-דם, יתר קרישיות). ב. דרכי לידה קיימות: לידת עכוז, לידת ואקום, מלקחיים, ניתוח קיסרי.	ב1. - 4 נק' ב2. - 6 נק' ב3. - 4 נק' המאמר יוכנס ע"י קישור שנפתח למאמר (אם המאמר לא נפתח יש להכניסו לדרייב) לכל תלמיד מאמר אחד, ושם התלמיד ליד כל מאמר.

	ג. בדיקות וטיפולים של הילוד אחרי הלידה : בדיקת אפגר , PKU, תת-תריסריות, מתן חיסון להפטיטיס B, מתן ויטמין K - ופירוט מטרת כל בדיקה .	
סה"כ 14 נק'		
ג.1. 14 נק' ג.2. 1 נק' ג.3. 1 נק' ג.4. 4 נק' כל תלמיד יציין את שמו , ותאריך ראיון ראשון על יד סיפור המקרה של המטופל שלו, אותו הוא חוקר. בגוף העבודה יופיע סיכום הראיון. תמלול הראיון (שאלות ותשובות) יופיעו בסוף העבודה בנספח מס' 1 הנוסחה לחישוב ה-BMI היא: משקל חלקי גובה בריבוע.	על התלמיד לתאר את סיפור המקרה שבחר לחקור ואת המצב הבריאותי של המטופלת, יש להתייחס לתקשורת מילולית ובלתי מילולית . סיפורי המקרה עפ"י הסעיפים הבאים: ג.1 נתונים אישיים: גיל, מצב משפחתי, מקצוע בהווה או בעבר, התרשמות פיזית ונפשית (התרשמות סובייקטיבית) מתוך אמפתיה (איך להתבונן באחר, לחוש אותו ולהרגיש את הכאב שלו). תיאור המטופל: ▪ תיאור פיזי, הבעות פנים, שפת-גוף (מתוך הסתכלות) ▪ תיאור מצבו הרגשי- (מדברי החולה, המשפחה, ומתוך הסתכלות) גובה , משקל, חישוב BMI, (יש להתייחס לתוצאה בהשוואות ובמשוב למטופלת). ערכי לחץ דם - חובה לברר אצל כל מטופלת, מהו לחץ הדם שלה. אם אין לו נתונים אפשר להציע לה למדוד את לחץ-הדם (ניתן, בהסכמת המטופלת, להביא מד לחץ דם). מטופלת סוכרתית ערכי גלוקוז ו- HbA1C בדם. היסטוריה הרפואית והרקע הבריאותי- התפתחות ההיריון עד למצב הנוכחי: יש לציין את כל הרקע הרפואי של המטופלת: כולל כל מחלות הרקע ולהגדיר מחלות אלה, אם המטופלת עברה ניתוח יש לציין איזה ניתוח עבר ומתי, גם כאלה שאינם קשורים ישירות למחלה וגם מחלות שונות הקיימות במשפחה. התייחסות לגורמים סביבתיים , לגורמים תורשתיים, בדיקת קיום המחלה בקרובי המשפחה.	ג. סיפורי מקרים: סיפור מקרה ראשון, שני ושלישי יש לציין את שם התלמיד.ה שביצע.ה את הראיון. יש לציין שבוע היריון אצל המטופל . העבודה נעשית בזוגות או שלישיות (עדיפות לשלישיות).

יש לחקור 3 מטופלות בהיריון	יש לציין את כל הבדיקות שעברה המטופלת לאבחון ההיריון ובתחילת ההיריון ואת התוצאות. אם אין למטופל תוצאות יש לבקשו לתאר מה התקבל בתוצאות.										
יש לבצע מעקב אחר המטופלת, לפחות, פעם נוספת.	מצב נוכחי והטיפול במצב הבריאותי: דרך ניהול ההיריון על ידי המטופלת, פרוט - האם הייתה מניעה ראשונית, האם קיימת מניעה שניונית (תזונה, מניעת עישון ואלכוהול, שינה, פעילות גופנית), טבלת תוצאות בדיקות דם עם נתונים רלוונטיים למחלה ולמחלות הרקע, מספר תוצאות בדיקות דם, בדיקת לחץ-דם 2 X טבלת תוצאות בדיקות הדמיה (ליד התוצאות יש לציין בסוגריים את טווח הערכים התקין לכל בדיקה). טבלת תרופות: <table><tr><td>שם התרופה בעברית ובלועזית, דרך מתן ומינון</td><td>מטרת התרופה</td><td>מנגנון הפעולה</td><td>תופעות לוואי של התרופה – כללי</td><td>תופעות לוואי אצל המטופל</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> 2. הצגת עץ משפחתי רפואי (כולל סבא וסבתא) . לכל מטופל עם מפתח כל המחלות במשפחה, גם אם אין רקע תורשתי למחלתו של המטופל. יש להוציא מסקנות לגבי הקשר או אי הקשר בין מחלתו של המטופל ומחלות בני המשפחה.	שם התרופה בעברית ובלועזית, דרך מתן ומינון	מטרת התרופה	מנגנון הפעולה	תופעות לוואי של התרופה – כללי	תופעות לוואי אצל המטופל					
שם התרופה בעברית ובלועזית, דרך מתן ומינון	מטרת התרופה	מנגנון הפעולה	תופעות לוואי של התרופה – כללי	תופעות לוואי אצל המטופל							
	3. ראיון שני- יש לבצע המשך מעקב אחר המטופל ע"י ראיון נוסף, לפחות, כשלשה חודשים לאחר הראיון הראשון. בראיון יברר התלמיד, תוצאות של בדיקות מעבדה, בדיקות ל.ד. בדיקות הדמיה. מטרתם לאפיין את השינויים במצבו של המטופל ובאופן ניהול המחלה לאורך זמן. 4. סיכום ראיון עם רופא גניקולוג * רפואה מותאמת אישית לטיפולים השונים באותה המחלה. ראיון זה ישלים את התמונה הרפואית שהתקבלה בראיון עם המטופל.	יש לציין תאריך בו נערך הריאיון השני (יש לדווח על כל אחד מהראיונות בנפרד).									
		יש לציין את שם הרופא ולסכם את הריאיון.									

תמלול הראיון (שאלה ותשובה) יופיע בנספח 2.0m סה"כ 19 נק'	* דרכי מניעה וטיפול חדשניים במצב הבריאותי של המטופל בארץ ובעולם, מחקרים, מאמרים הנוגעים למחלת המטופל, ושאלות לגבי המאמרים שערכו התלמידים. * מנגנון תרופות - התלמידים יעלו שאלות לגבי מנגנון פעולת התרופות או כל שאלה אחרת שלא נמצא להם מענה.																															
ד.1 – 4 נק' ד.2- 4 נק' ד.3- 2 נק'	המודל שלפיו תעשה ההשוואה, ע"י יצירת טבלה אחת הכוללת את ההשוואה לחלק העיוני , והשוואה בין המטופלים: ד.1 <table><tr><th>קריטריונים</th><th>חלק עיוני</th><th>מטופל א'</th><th>מטופל ב'</th><th>מטופלת ג'</th></tr><tr><td>אילו בדיקות נעשו לאבחון ההיריון ומה היו תוצאות הבדיקה.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>אילו תרופות לקחה המטופלת לפני ההיריון על מנת לשמר היריון תקין.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>סימנים ותסמינים של ההיריון</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ערכי לחץ דם</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>אילו בדיקות מעקב נעשו: בדיקות דם, בדיקות שתן, US ובדיקות מעקב נוספות נעשו בזמן</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	קריטריונים	חלק עיוני	מטופל א'	מטופל ב'	מטופלת ג'	אילו בדיקות נעשו לאבחון ההיריון ומה היו תוצאות הבדיקה.					אילו תרופות לקחה המטופלת לפני ההיריון על מנת לשמר היריון תקין.					סימנים ותסמינים של ההיריון					ערכי לחץ דם					אילו בדיקות מעקב נעשו: בדיקות דם, בדיקות שתן, US ובדיקות מעקב נוספות נעשו בזמן					ד. החלק היישומי 1. ניתוח עפ"י מודל – השוואה בין החלק העיוני לסיפור המקרה. 2.השוואה של מאפייני המצב הבריאותי, כפי שהם באים לידי ביטוי אצל מספר נשים.
קריטריונים	חלק עיוני	מטופל א'	מטופל ב'	מטופלת ג'																												
אילו בדיקות נעשו לאבחון ההיריון ומה היו תוצאות הבדיקה.																																
אילו תרופות לקחה המטופלת לפני ההיריון על מנת לשמר היריון תקין.																																
סימנים ותסמינים של ההיריון																																
ערכי לחץ דם																																
אילו בדיקות מעקב נעשו: בדיקות דם, בדיקות שתן, US ובדיקות מעקב נוספות נעשו בזמן																																

						ההיריון , לפי שבוע היריון. ותוצאותיהן.	הכרת הרבגוניות של המצב הספציפי ושל דרכי הטיפול בה. השפעת אישיותה של המטופלת על מאפייני ההיריון.
					רמות המנע עפ"י הספרו ת	רמות מנע ראשונית ושניונית והערכת התנהגות המטופלת – בדיקות מקדימות להיריון, תזונה	
						האן היו סיבוכים במהלך או אחרי ההיריון, ואילו סיבוכים.	
					-----	פרטים דמוגרפיים (גיל, מין, מקצוע, BMI לפני ההיריון, כמה ק"ג נוספו בסוף ההיריון).	
					-----	מחלות רקע של המטופלת	
						האם היו טיפולים שונים בהריון ואילו טיפולים.	
					-----	היסטוריה משפחתית רפואית עם כל המחלות במשפחה	
					-----	השפעת המצב ההריוני על מצבה הרגשי והגופני של המטופלת /מערכת התמיכה שלה	
					-----	השפעת המצב ההריוני על אורח החיים של המטופלת - האם האישה	

						מעשנת/שותה אלכוהול/ לוקחת תרופות ואילו תרופות, פעילות גופנית?
					-----	האם הייתה הכנה ללידה ואיזו הכנה?
					-----	לידה רגילה / קיסרי ומין הילוד משקל הילוד, וציון אפגר של הילוד.
*במידה ולדעת המורים ישנם קריטריונים נוספים להשוואה בין המטופלים במצב הבריאותי אותו הם חוקרים, ניתן להוסיף לטבלה. ד2. דיון ומסקנות, בשני סעיפים נפרדים : א. ההשוואות בין החלק העיוני לכל מטופל בנפרד. ב. ההשוואה בין המטופלים.						
ד3. הערכת ההתנהגות הבריאותית של המטופלת, משוב למטופלת : ההצעה תציג אפשרויות טיפול מיטביות למטופל רק בתחום המניעה. המלצות לאורח חיים בריא בהקשר להיריון : תזונה, פעילות גופנית, הימנעות מעישון ושתיית אלכוהול, הימנעות מלקיחת תרופות שלא אושרו ע"י הרופא ולקיחת תרופות , אם הומלצו ע"י הרופא, בצורה סדירה.						
סה"כ 10 נק'						
ה. סיכום	ה.1- 5 נק' ה.2- 2 נק'	ה1 . בסיכום סיפור המקרה של המטופלת שלך– ציין תובנה או עובדה שהיא משמעותית בעיניך, מתוך כל אחד מהמרכיבים הבאים של העבודה: 1.אנמנזה, 2.ראיון רופא , 3.מאמר , ה2..השוואות בין המטופלות. 5.מסקנות מהעץ המשפחתי . הסבר מה הייתה תרומתם של כל אחד מהעובדות או התובנות להבנת מצבה הבריאותי של המטופלת .				

סה"כ 7 נק'	ה.3 סיכום רפלקטיבי- במה תרמה הכנת העבודה לתלמיד, יש להתייחס להיבטים של: תהליך הכנת העבודה, יחסי הגומלין בין חברי הקבוצה והתובנות שהתקבלו בסיום העבודה.	
5 נק'	ו. משוב לקהילה בדרך יצירתית ו. גיבוש הצעה לשיפור יצירתי, יזמות ויזומה אישית למענה הקהילתי הקיים בתחום המניעה והטיפול. בהתייחס להצעות לשיפור שהועלו בחלק היישומי ובסיכום העבודה. התלמידים יתכננו יחד וגם יישמו את הצעתם, טרם הבחינה בע"פ. לדוגמה: 1. מאפייני ההיריון - קבוצת תלמידים תכין כלי יישומי שייתן מענה למצב הבריאותי, ילמד את התפתחות ההיריון ע"י: אפליקציה או תכנון לאפליקציה, משחק, אתר . 2. טיפול בזמן ההיריון - פיתוח כלי עזר, כנ"ל, שייתן מענה לאפשרויות טיפול שונות בסביבתו של האישה, כמו: שיפור אורח החיים - הבאת מידע על האפשרויות שיש באזור מגוריו של האישה לגבי פעילות גופנית, התייעצות עם דיאטנית וסיוע לאישה ומשפחתה ליצור קשר עם הדרך המתאימה לה , לדוגמא, הפסקת עישון ושתיית אלכוהול, פעילות גופנית, תזונה עשירה בירקות, ושתכלול את כל אבות המזון עם הקפדה על עלייה מתונה במשקל. בדיקות תקופתיות, הקפדה על הטיפול התרופתי, כמו Folic Acid, ברזל ועוד. וכן, כל הצעה יצירתית אחרת שהתלמידים יחשבו עליה.	
2 נק'	מינימום 3 ספרים - רישום כמקובל באקדמיה (ראה נספח מס. 3). מקור אינטרנטי יש לפרט את שם המאמר, מאין נלקח . (עריכת הרשימה הביבליוגרפית עפ"י הסדר הבא: ספרים בעברית, ספרים באנגלית, אתרי אינטרנט).	ביבליוגרפיה
2 נק'	נספחים רלוונטיים - שיש לצרף לדוגמה: סקר/שאלון/מפה/טופס בדיקות מעבדה/מאמרים/נספח 5 .	עיצוב ונספחים (נספחים לאחר

הביבליוגרפ (יה)	עבודה קריאה ואסתטית ללא שגיאות כתיב ולאחר הגהה מוקפדת. עבודה ערוכה בהתאם להנחיות: עבודה מודפסת, תוכן עניינים, ראשי פרקים בהתאם לפרקי העבודה, כותרות ועימוד.	סה"כ 9 נק'
סה"כ ניקוד לעבודה הכתובה		60 נק'
הצגת עבודת הגמר בחינה בע"פ - שיחת הערכה עם בוחן חיצוני - בדיקת בקיאות והבנה.	א. סיפורי המקרים א 1. תיאור סיפור המקרה של המטופלת, תרופות, בדיקות שנעשו, עץ בריאות משפחתי. _____ א2. -סיכום ריאיון רופא, מהם החידושים בהיריון? _____ ב. חלק עיוני ב1. - הכרת האנטומיה פיזיולוגיה וקליניקה של מערכת הגוף שבמוקד העבודה . ב2. - סיכום המאמר (מטרה, מסקנה וחידושים). _____ ג. חלק יישומי ג1 - ניתוח הנתונים מהדיון על טבלת ההשוואות בין החלק העיוני לבין סיפורי המקרים, ובין סיפורי המקרים. _____ ג2. - פוסטר - הכרת סיפורי המקרים (דגש על רפואה מונעת) ג3. - משוב למטופלת ולקהילה _____ ג4. רפלקציה	א1. - 10 נק' א2. - 2 נק' ב1. - 10 נק' ב2. - 3 נק' ג1. - 4 נק' ג2. - 2 נק' ג3. - 2 נק' ג4. - 1 נק' ג5. - 2 נק'
	ג5. - שאלות מתוך תכנית הלימודים "מערכות רפואיות".	
השתתפות בקורס מד"א 60 ש'	ד1. - בדיקת קיומה של תעודת הסמכה של מד"א _____ ד2. - .בירור התנדבות מד"א/מתקנים רפואיים והיכן?	ד1. - 2 נק' ד2. - 2 נק'
סה"כ		40 נק'